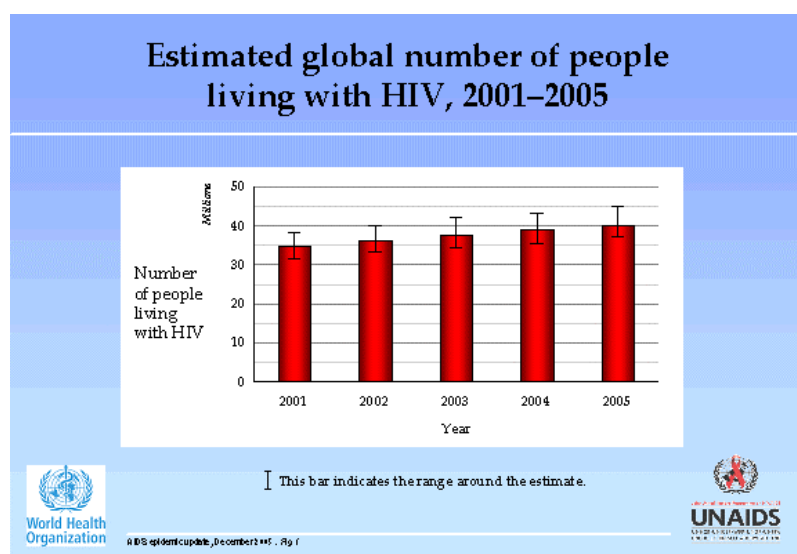

Hiv/Aids 2005

Antalet hivsmittade i världen är nu 40,3 miljoner. Endast under 2005 har 4,9 miljoner vuxna och barn smittats med viruset. Trots att andelen hivsmittade har minskat i vissa länder, så fortsätter den negativa utvecklingen. I Sverige rapporterades 323 nya hivfall till Smittskyddsinstitutet mellan januari och november 2005.

Hiv globalt

Totalt är antalet hivsmittade i världen 40,3 miljoner idag. Under 2005 beräknas 4,9 miljoner människor i världen ha smittats av hiv och 3,1 miljoner beräknas ha dött av aids, rapporterar FNs aidsorgan UNAIDS i sin årliga rapport "AIDS Epidemic Update 2005".

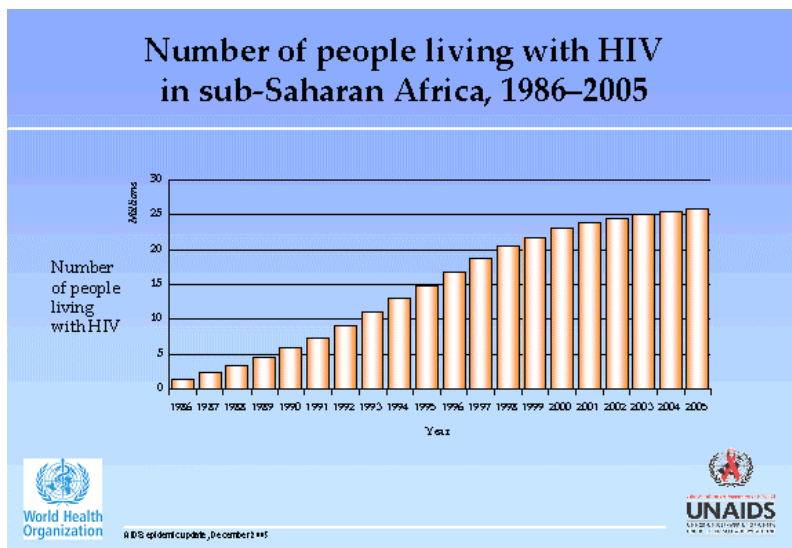
Södra Afrika

Länderna i Afrika söder om Sahara står för mer än 60 procent av andelen hivsmittade i världen trots att de endast utgör 10 procent av världens befolkning. Andelen hivsmittade har börjat minska i bland annat Kenya, Uganda och Zimbabwe. En bidragande faktor kan vara förändringar i sexuellt riskbeteende i samhället, men ett stort antal dödsfall i aids har också påverkat siffrorna. I Moçambique och Swaziland fortsätter dock antalet hivsmittade att öka. Smittspridningen i Botswana beräknas ha stabiliserats, men är fortfarande mycket hög. I flera länder i regionen, däribland Botswana, Namibia, Lesotho och Swaziland, är andelen hivsmittade gravida kvinnor fortfarande mycket hög och över 30 procent.

Sydafrika fortsätter att vara det land med störst antal hivsmittade i världen, och närmare 25 procent av den vuxna befolkningen är hivsmittad. Nigeria med närmare 3,6 miljoner smittade kommer trea efter Sydafrika och Indien.

Av dem som är i behov av behandling i Sydafrika hade minst 85 procent fortfarande inte tillgång till några mediciner i mitten av 2005. Detsamma gäller för mer än 90 procent av dem som behöver mediciner i Nigeria, Ghana, Tanzania och flera andra länder i regionen. Däremot i bland annat Botswana och Uganda

hade närmare en tredjedel av dem i behov av behandling tillgång till det under 2005. Vid samma tidpunkt hade mellan 10 till 20 procent av de hivsmittade i behov av behandling tillgång till det i Kenya, Malawi, Zambia och Elfenbenskusten.

Antalet hivsmittade i Afrika Söder om Sahara 1986-2005

Källa: UNAIDS AIDS Epidemic Update 2005

Asien

Även om andelen hivsmittade inte är lika hög i Asien som i Afrika, har flera länder i regionen en stor population. Detta medför att smittspridning bland en liten andel av befolkningen innebär ett stort antal hivsmittade. Intravenösa drogmissbrukare står för en stor del av den snabba ökningen i stora delar av Asien. Enligt de senaste beräkningarna lever 8,3 miljoner människor med hiv i Asien inklusive de 1,1 miljoner som tros ha smittats under 2005. Cirka 520 000 människor beräknas ha dött i aids under året i regionen.

I Kina har hiv nu spridits till alla 31 provinser. De värst drabbade grupperna är sprutnarkomaner, före detta blodgivare och prostituerade. Kina har haft små framgångar i strävan att erbjuda gratis bromsmediciner till alla som behöver det. I juni 2005, var det endast 20 000 hivpositiva i behov av behandling som hade tillgång till mediciner. I Kina beräknas mer än 840 000 leva med hiv.

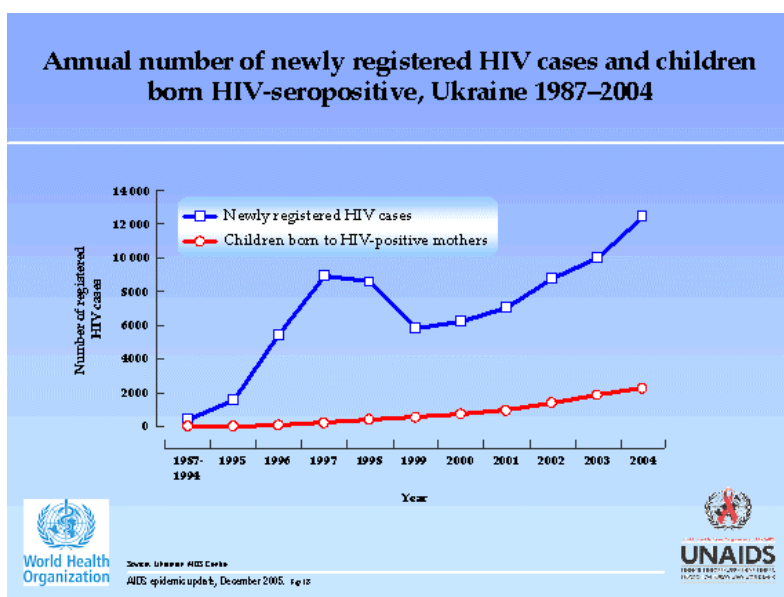
Antalet hivsmittade i vissa regioner i Indien tros ha stabiliserats, men ökat kraftigt i andra delar av landet, vilket gör att den totala andelen hivpositiva i landet ökar. Enligt UNAIDS siffror från 2003 lever närmare 5,1 miljoner människor med hiv i Indien.

Östeuropa och Centralasien

I Östeuropa och Centralasien fortsätter antalet hivsmittade att öka och närmare 1,6 miljoner beräknas leva med hiv i regionen idag. Antalet nya smittade under 2005 uppgår till 270 000, med 62 000 dödsfall på grund av aids. Den kraftiga ökningen i Östeuropa och Centralasien beror mest på den snabba hivspridningen i Ryssland och Ukraina. Antalet nya hivfall i Ukraina har fördubblats på fyra år.

Hivspridningen bland intravenösa drogmissbrukare i Östeuropa och Centralasien är en av orsakerna till den snabba ökningen, men även antalet personer som smittas heterosexuellt ökar drastiskt. I Kazakstan och Ukraina har mer än 30 procent av nyupptäckta hivfall skett via oskyddade heterosexuella samlag. Motsvarande siffra för Belarus och Moldavien är över 45 procent.

Tillgången till hivmediciner i regionen är relativt låg. I Ryssland har endast 10 procent av dem som är i behov av antiretroviral behandling tillgång till det. Cirka 17 000 hivpositiva i Ukraina har tillgång till behandling, vilket är en liten andel av alla som behöver behandling.

Antalet nya hivsmittade vuxna och barn per år i Ukraina 1987-2004

Källa: UNAIDS AIDS Epidemic Update 2005

Nordafrika och Mellanöstern

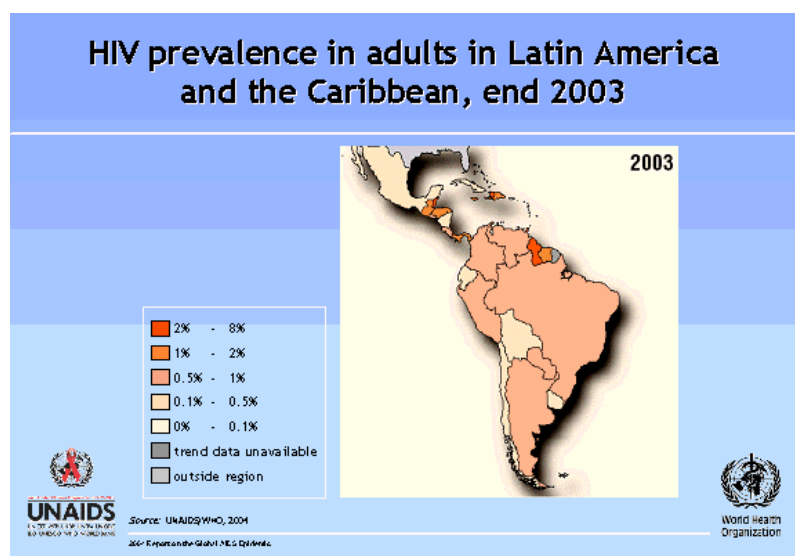
I Nordafrika och mellanöstern beräknas 67 000 människor ha infekterats under 2005, vilket resulterar i att totalt 510 000 människor lever med hiv i regionen idag. Närmare 58 000 vuxna och barn har dött under 2005 i aidsrelaterade sjukdomar. Trots att andelen hivsmittade i regionen är låg, finns tecken på att den heterosexuella smittspridningen ökar i vissa länder, bland annat Algeriet, Marocko och Somalia. Epidemin i Iran och Libyen drivs framförallt av intravenösa missbrukare, men riskerar att spridas till övriga populationen. Sudan, där mer än 2,3 procent av befolkningen är hivsmittad, är värst drabbad i regionen. I en nyligen utförd studie i Sudan, var vetskapen om aids hos gravida kvinnor mycket låg. Endast tre fjärdedelar av de gravida kvinnorna i studien hade hört talas om aids och endast 5 procent förstod att kondomanvändning kan skydda mot hiv.

Latinamerika och Karibien

Närmare 1,8 miljoner människor lever med hiv i Latinamerika enligt den senaste statistiken från UNAIDS. Under 2005 beräknas 66 000 människor ha dött i aids och 200 000 infekterats i regionen. På grund av den stora befolkningen har Argentina, Brasilien och Colombia de största antalen hivsmittade. De värst drabbade länderna i regionen är dock Belize, Guyana och Honduras där över 1 procent av befolkningen

är smittad. Det största antalet hivsmittade hittar man bland män som har sex med män, och den procentuella andelen i gruppen varierar från 2 till 28 procent beroende på region. Andelen hivpositiva prostituerade är också hög, då uppemot 6,3 procent beräknas vara hivpositiva.

Tillgång till bromsmediciner har ökat markant i Latinamerika, men Brasilien i leden. I september 2005 beräknades 170 000 personer ha tillgång till hivbehandling i Brasilien. Även i Argentina, Chile, Cuba, Mexico, Uruguay och Venezuela blir behandling tillgänglig i allt större utsträckning.

Antalet hivsmittade vuxna i Latinamerika och Karibien i slutet av 2003

Källa: UNAIDS

I Karibien har aids skördat närmare 24 000 liv under 2005, vilket gör aids till en den främsta dödsorsaken bland män mellan 15 och 44 år. Sammanlagt lever cirka 300 000 människor med hiv i regionen, varav 30 000 infekterades under 2005. Den snabba smittspridningen sker framför allt via oskyddade heterosexuella samlag. Sex mellan män står för cirka 12 procent av smittspridningen, men kan vara betydligt högre. Sexhandel i kombination med extrem fattigdom, hög arbetslöshet samt ojämlikhet mellan könen är andra bidragande orsaker till epidemin i regionen.

Ungefär en tredjedel av dem som är i behov av behandling fick det i Trinidad och Tobago i september 2005. Motsvarande siffra för Haiti och Dominikanska republiken är 10 respektive 12 procent.

Nordamerika, Väst- och Centraleuropa

En fortsatt spridning observeras även i Nordamerika, Väst- och Centraleuropa. Antalet människor med hiv i regionen är uppemot 1,9 miljoner, och 65 000 nya fall upptäcktes under 2005. Tack vare tillgång till effektiv hivbehandling är antalet dödsfall i aids relativt lågt. Under 2005 dog cirka 30 000 människor i aidsrelaterade sjukdomar.

Noaks Ark Nyhetsbrev nr 1/2006: statistik över 2005

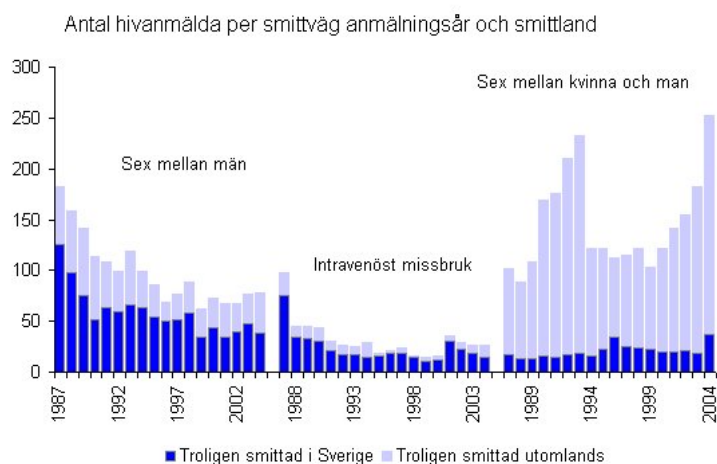
Bland amerikaner fortsätter oskyddat sex mellan män att vara främsta orsaken till spridningen; 63 procent av de nysmittade under 2003 uppges ha smittats på detta sätt. Sprutmissbruk står för 20 procent av spridningen.

I Västeuropa uppgår antalet hivsmittade till mer än en halv miljon och heterosexuell smittspridning är den allt vanligare orsaken. Men smittspridning vid sex mellan män spelar fortfarande en viktig roll i epidemin framförallt i Frankrike, Nederländerna, Belgien, Danmark, Portugal och Schweiz. I Tyskland har antalet hivsmittade män som har sex med män nästan fördubblats från 2001 till 2004. Oskyddat sex mellan män anses också som den främsta orsaken till smittspridning i Centraleuropa, främst Tjeckien, Ungern, Slovakien och Slovenien.

Nordamerika och Västeuropa är de enda regionerna i världen där de flesta som behöver behandling får det, vilket resulterar i att antalet personer som dör i aidsrelaterade sjukdomar har minskat drastiskt.

Sverige

I Sverige har de senaste årens smittspridning framförallt präglats av invandring av högendemiska områden från Afrikas horn, medan den inhemska smittspridningen är konstant låg. Mellan januari och november 2005 rapporterades 323 nya hivfall till Smittskyddsinstitutet. Motsvarande siffra för 2004 var 357. Majoriteten av de nyupptäckta fallen under året (191 fall) har varit personer som smittats före ankomsten till Sverige, men det finns inga tecken på vidare inhemska spridning från gruppen. Sedan 1985 har cirka 1900 personer anmälts avlidna av aids. Idag lever cirka 3 600 människor med hiv i Sverige.

Källa: Smittskyddsinstitutet

Källa: Smittskyddsinstitutet, UNAIDS AIDS Epidemic Update 2005

Redaktör och ansvarig utgivare: Shirin Heidari, shirin.heidari@noaksark.redcross.se

Prenumerationsärenden: nyhetsbrev@noaksark.redcross.se

Tidigare nyhetsbrev finns i arkivet: www.noaksark.redcross.se/nyheter/arkiv.htm

Läs mer om hiv på www.noaksark.redcross.se